

ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ В АВІАЦІЙНІЙ ПРОМИСЛОВОСТІ**БОЙКО Юрій¹, ПРОКОПЕНКО Наталія²**

ПВНЗ «Європейського університету»

<https://orcid.org/0009-0003-5830-8593>corpfn@gmail.com

ПВНЗ «Європейський університет»

<https://orcid.org/0000-0001-6753-8831>

У статті сформульовано цілі дослідження, які полягають у вивченні та аналізі ключових фінансових механізмів, що забезпечують ефективне управління інноваційними процесами в авіаційній галузі. Метою статті є глибоке розуміння впливу фінансових інструментів на розвиток авіаційної промисловості України в умовах глобальної конкуренції. Виклад основного матеріалу дослідження акцентує на активному розвитку авіаційної промисловості України, яке обумовлене впровадженням сучасних інноваційних технологій. Особливу роль відіграє розробка безпілотних літальних апаратів, що розширює можливості військової та цивільної авіації. Важливими аспектами є також екологічні інновації, зокрема розробка енергоефективних двигунів та альтернативних видів пального. Українські підприємства активно співпрацюють з міжнародними партнерами для інтеграції передових технологій у виробничі процеси, що сприяє підвищенню конкурентоспроможності на світовому ринку. Фінансові механізми відіграють критично важливу роль у забезпеченні управління інноваціями в авіаційній промисловості. Венчурний капітал, лізингові схеми, державні субсидії та публічно-приватне партнерство становлять основні фінансові інструменти для підтримки інноваційних проєктів. Узагальнюючи результати дослідження, можна стверджувати, що ефективне фінансування інновацій є основою для стійкого розвитку авіаційної промисловості України. Визначення оптимальних фінансових механізмів дозволяє підприємствам реалізовувати інноваційні проєкти, підвищувати конкурентоспроможність та адаптуватися до динамічних змін ринкових умов. Результати цього дослідження можуть слугувати основою для подальшого вдосконалення фінансових стратегій у галузі.

Ключові слова: інновації, авіаційна промисловість, фінансові механізми, венчурний капітал, лізинг технологій, державне фінансування, державно-приватне партнерство.

<https://doi.org/10.31891/mdes/2024-13-46>

АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Авіаційна промисловість, що є одним із найбільш капіталомістких секторів, зіштовхується з необхідністю постійного оновлення технологій для підтримки конкурентоспроможності. Проблема полягає в тому, що більшість авіаційних компаній часто мають обмежені фінансові ресурси для впровадження інновацій, що заважає їм адаптуватися до швидко змінюваних умов ринку.

Відсутність належних фінансових механізмів для оцінки та підтримки інноваційних проєктів у цій сфері призводить до ризику втрати конкурентних переваг. Крім того, існує потреба в інтеграції нових фінансових інструментів та стратегій, які можуть сприяти ефективному управлінню інноваційними процесами. Важливим аспектом є також необхідність залучення інвесторів і партнерів для спільних інноваційних проєктів, що потребує розробки прозорих і зрозумілих фінансових моделей. Тому управління фінансовими аспектами інновацій в авіаційній промисловості вимагає комплексного підходу, реалізація якого потребує детального дослідження та обґрунтування ефективних рішень, здатних відповісти на сучасні виклики в авіаційній промисловості.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить про зростаючий інтерес до вивчення взаємозв'язку між фінансами та інноваційними процесами у цьому секторі. Роботи фахівців підкреслюють важливість фінансового забезпечення інноваційних проєктів, оскільки авіаційна промисловість потребує значних інвестицій для впровадження нових технологій, що дозволяють покращити безпеку, ефективність та екологічні показники. І. Крейдич та В. Товмасян стверджують, що одним із ключових чинників розвитку авіаційних підприємств є забезпечення високоякісної освіти в авіаційній галузі та стимулювання активної участі зацікавлених сторін в освітньому процесі. Це дозволить зберегти найталановитіших фахівців для впровадження інновацій, проведення досліджень і розвитку технологій світового рівня, забезпечивши в перспективі лідерство у сфері інновацій [1, с. 19]. О. Цимбалістова підкреслює, що для стимулювання та підтримки інноваційної діяльності українських авіакомпаній важлива державна підтримка, яка включає впровадження спеціальної цільової програми, зниження податкового навантаження, здешевлення кредитних ресурсів, надання субсидій і прямого інвестування, а також захист інтересів національних науково-дослідних та конструкторських інститутів [2, с. 123]. Е. Прушківська, В. Прушківський та О. Коптев зауважують, що висока наукоємність продукції авіаційної

промисловості зумовлює потребу в активних наукових дослідженнях і належному фінансуванні цієї сфери, що підкреслює важливу роль держави у цьому процесі. Серед ключових тенденцій ринку також виділяються посилені екологічні вимоги до авіаційної продукції та необхідність удосконалення системи післяпродажного обслуговування, яка є важливим чинником забезпечення конкурентоспроможності на світовому рівні [3]. І. Носач, Л. Бондаренко, Н. Водолазська та Н. Старчик наголошують, що інтенсивне використання сучасного прогресивного підходу до управління інноваційними процесами дозволить забезпечити гнучкість управління інноваціями в авіаційній галузі, базуючись на принципах комплексності, системності, надійності, конструктивності, наукової обґрунтованості, конкретності та варіативності [4, с. 107].

Таким чином, наукова література демонструє, що фінансові аспекти є критично важливими для управління інноваціями в авіаційній промисловості, і подальші дослідження в цій галузі можуть сприяти розробці більш ефективних фінансових стратегій та моделей для підтримки інноваційних процесів.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Метою наукової статті є дослідження та аналіз ключових фінансових механізмів, які забезпечують ефективне управління інноваційними процесами в авіаційній галузі.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Авіаційна промисловість України активно розвивається завдяки впровадженню сучасних інноваційних технологій. Одним із важливих напрямів є розробка безпілотних літальних апаратів, що сприяє розширенню можливостей для військової та цивільної авіації. Значну увагу приділяють екологічним інноваціям, зокрема розробці енергоефективних двигунів та використанню альтернативних видів палива. Українські підприємства співпрацюють з міжнародними партнерами для інтеграції передових технологій у виробничі процеси. Завдяки таким нововведенням авіаційна галузь країни посилює свої конкурентні позиції на світовому ринку.

Управління інноваціями в авіаційній промисловості має ключове значення для забезпечення конкурентоспроможності галузі на міжнародній арені, особливо в умовах швидкого розвитку технологій та зміни ринкових умов. Фінансові аспекти цього процесу є вирішальними, оскільки інноваційні проекти вимагають значних вкладень і супроводжуються високими ризиками.

Дослідження та аналіз ключових фінансових механізмів, що забезпечують ефективне управління інноваційними процесами в авіаційній галузі, є критично важливими в умовах глобальної конкуренції та технологічних викликів. Основними фінансовими інструментами, що підтримують інноваційні проекти, виступають венчурний капітал, лізингові схеми, державні субсидії, а також партнерські програми між приватними та державними установами (таблиця 1).

Ефективне фінансування інновацій є ключовим чинником для забезпечення стійкого розвитку авіаційної промисловості. Правильне управління фінансовими ресурсами дозволяє підприємствам впроваджувати новітні технології, підвищувати конкурентоспроможність і зменшувати виробничі витрати. У цьому контексті важливо детально розглянути різні аспекти фінансування, які сприяють інноваційному розвитку авіаційної промисловості, детальний перелік яких представлений у таблиці 1.

Фінансування інновацій в авіаційній промисловості відіграє важливу роль у розвитку нових технологій та підвищенні ефективності виробництва. Варто зазначити, що найчастіше фінансування інноваційних проектів в авіаційній промисловості відбувається через метод самофінансування, при якому підприємства використовують власні кошти для реалізації інноваційних проектів. Така модель дозволяє компаніям зберігати повний контроль над проектами, уникати залежності від зовнішніх інвесторів і зменшувати ризики втрати автономії в управлінні. Проте, самофінансування обмежує масштаби можливих інноваційних ініціатив, оскільки підприємства можуть мати недостатньо ресурсів для фінансування великих проектів. Це особливо актуально для авіаційної промисловості, де інновації потребують значних капіталовкладень. У таких випадках самофінансування може обмежувати розвиток нових технологій і сповільнювати процес впровадження інновацій. Водночас самофінансування може бути ефективним для підтримки менших проектів або початкових етапів розробки, де фінансові вимоги є відносно низькими. Крім того, це дозволяє зберігати фінансову стабільність підприємства, уникаючи залучення додаткових боргів або зовнішніх інвесторів.

Таблиця 1

Основні фінансові інструменти, забезпечують ефективне управління інноваційними процесами в авіаційній галузі

Фінансовий механізм	Опис механізму	Переваги	Недоліки/Ризики
Венчурний капітал	Інвестиції в стартапи та високоризикові проекти, що мають високий інноваційний потенціал	Швидке залучення коштів для розвитку інновацій, досвід венчурних інвесторів	Високий ризик втрати капіталу, довгострокова окупність інвестицій
Лізинг авіаційних технологій	Фінансування придбання технологічних рішень шляхом оренди з правом викупу	Зниження початкових витрат, збереження ліквідності, можливість оновлення обладнання	Високі загальні витрати через тривалий термін платежів
Державні субсидії та гранти	Фінансова підтримка інноваційних проектів з боку держави	Підтримка стратегічно важливих проектів, мінімізація фінансового навантаження для компаній	Залежність від політичних рішень, обмежений доступ до таких ресурсів
Публічно-приватне партнерство	Спільні проекти держави та приватних компаній для реалізації інноваційних рішень	Спільне фінансове навантаження, доступ до державних ресурсів та інфраструктури	Складнощі в координації між державним і приватним сектором, можливі затримки реалізації проектів

Джерело: удосконалено на основі [5, с. 182; 6, с. 104; 7, с. 270-271; 8, с. 51; 9, с. 29; 10, с. 52; 11; 12].

Досить поширеним видом фінансування інновацій в авіаційній промисловості є залучення венчурного капіталу, який дозволяє підприємствам отримати зовнішні інвестиції в обмін на частку в компанії. Ця модель особливо приваблива для стартапів та малих компаній, які мають інноваційні ідеї, але не володіють достатнім капіталом для їх реалізації. Венчурні інвестори готові вкладати кошти в проекти з високим рівнем ризику, сподіваючись на значний прибуток у разі успіху. Однією з головних переваг залучення венчурного капіталу є можливість фінансувати великомасштабні проекти без необхідності використання власних ресурсів компанії. Крім того, венчурні інвестори часто надають не тільки фінансову підтримку, а й експертну допомогу, що сприяє розвитку інновацій та покращенню управлінських процесів. Проте цей підхід має і свої недоліки, зокрема втрату часткового контролю над компанією, оскільки інвестори отримують право брати участь в управлінні. Це може призвести до конфліктів між засновниками та інвесторами стосовно напрямків розвитку бізнесу. Також венчурні інвестори зазвичай очікують швидкого повернення своїх вкладень, що може створювати додатковий тиск на компанію в умовах висококонкурентного ринку. Попри ці ризики, венчурний капітал залишається одним із ключових механізмів фінансування інноваційних процесів у сучасній авіаційній промисловості.

Лізинг авіаційних технологій є дієвим фінансовим інструментом, який сприяє ефективному управлінню інноваціями в авіаційній галузі. Він дозволяє підприємствам отримувати доступ до сучасних технологій без значних одноразових витрат на їх придбання, що знижує фінансові ризики й забезпечує гнучкість. Крім того, лізинг сприяє оновленню технічного парку, допомагаючи компаніям швидко адаптуватися до змін на ринку та запроваджувати новітні розробки. Це особливо важливо в умовах жорсткої конкуренції, де постійне вдосконалення технологій є ключем до підтримки конкурентоспроможності. Лізинг також відкриває можливості для стратегічного планування та дозволяє сконцентрувати фінансові ресурси на інших напрямках розвитку. Таким чином, лізинг авіаційних технологій є важливим механізмом стимулювання інновацій і довгострокового розвитку галузі.

Важливу роль у розвитку інновацій в авіаційній промисловості відіграє також державне фінансування та стимулювання, яке спрямоване на підтримку технологічного прогресу і розробку екологічно чистих рішень. Це фінансування може включати прямі інвестиції в дослідження та розробки, субсидії для підприємств, що впроваджують екологічні інновації, а також податкові пільги для компаній, що займаються підвищенням енергоефективності своїх виробничих процесів. Державна підтримка допомагає знизити ризики, пов'язані з інвестиціями в новітні технології, що є особливо важливим у високоризиковій авіаційній галузі. Завдяки цьому підприємства мають більше можливостей для реалізації довгострокових проектів, спрямованих на зменшення викидів та покращення паливної ефективності. Окрім того, державні програми часто націлені на стимулювання кооперації між приватними компаніями та науковими установами, що сприяє створенню інноваційних рішень. Фінансові стратегії, орієнтовані на підтримку інновацій, не лише стимулюють економічний розвиток, але й підвищують конкурентоспроможність авіаційної галузі

на світовому ринку. Розуміння впливу таких стратегій дозволяє компаніям розробляти ефективні фінансові моделі, які забезпечують стійкий розвиток індустрії. Таким чином, державне фінансування виступає ключовим елементом у створенні умов для екологічної модернізації авіаційного сектора, що сприяє не тільки економічному зростанню, але й глобальній екологічній стабільності.

Останнім часом важливим елементом стало державно-приватне партнерство, що дозволяє залучити фінансування з кількох джерел для реалізації великих інноваційних проєктів. Так, державно-приватне партнерство є одним із ключових механізмів, який дозволяє залучити фінансування в авіаційну галузь, забезпечуючи ефективну співпрацю між державними органами та приватним сектором. Такий підхід надає можливість поєднати ресурси та компетенції обох сторін, що сприяє зниженню фінансових ризиків та підвищенню ефективності інвестицій у нові технології. Держава зазвичай забезпечує нормативно-правову базу, політичну підтримку та часткове фінансування проєктів, що робить їх привабливішими для приватних інвесторів. Зі свого боку, приватний сектор може запропонувати інноваційні ідеї, досвід управління проєктами та доступ до додаткових джерел фінансування. Така синергія дозволяє авіаційним підприємствам залучати інвестиції для розвитку інфраструктури, досліджень і впровадження інноваційних технологій. Крім того, державно-приватне партнерство забезпечує стійкість проєктів завдяки довгостроковій підтримці з боку держави та гнучкості приватного сектора в управлінні інноваційними процесами. Це особливо важливо для авіаційної галузі, де проєкти часто мають високу капіталомісткість і тривалий період окупності. В результаті, така модель фінансування сприяє не лише розвитку нових технологій, а й підвищенню загальної конкурентоспроможності на глобальному ринку.

Аналіз Державної цільової науково-технічної програми розвитку авіаційної промисловості на 2021-2030 роки [13] є ключовим для розуміння фінансових аспектів управління інноваціями в цій галузі. Ця програма спрямована на підтримку технологічного зростання і вдосконалення виробничих процесів, що безпосередньо впливає на фінансові механізми та стратегії підприємств авіаційного сектору. Вивчення фінансових інструментів, передбачених програмою, дозволяє оцінити можливості залучення інвестицій, оптимізації витрат та податкових пільг для розвитку інновацій. Крім того, програма відкриває перспективи для стимулювання наукових досліджень і розробок через державне фінансування, що сприяє оновленню інфраструктури та технологій. Розгляд цих аспектів дає змогу глибше зрозуміти, як фінансові ресурси можуть сприяти впровадженню інновацій та підвищенню конкурентоспроможності авіаційної промисловості на міжнародному ринку.

Програма націлена на впровадження інноваційних технологій у виробничі процеси, що підвищує ефективність і рівень безпеки авіаційних систем. Одним із центральних аспектів є фінансування наукових досліджень і розробок, що відкриває доступ до новітніх технологій і зменшує залежність від імпортних рішень. Державна підтримка створює сприятливі умови для залучення приватного капіталу, стимулюючи бізнес до активного впровадження інновацій. Також програма передбачає посилення співпраці між науковими інституціями та виробничими підприємствами, що сприяє обміну досвідом і технологіями. Значущість програми полягає в її здатності адаптувати авіаційну промисловість до сучасних глобальних викликів, таких як кліматичні зміни та зниження енергоспоживання. Вона також сприяє створенню нових робочих місць і підвищенню кваліфікації фахівців у галузі, а фінансування інноваційних проєктів спрямоване на забезпечення екологічної безпеки та зменшення викидів шкідливих речовин. Виконання цих завдань сприятиме загальному економічному розвитку країни та зміцненню її міжнародного статусу, що робить програму важливим стратегічним інструментом для розбудови авіаційної промисловості з акцентом на фінансові аспекти управління інноваціями.

Зміна до статті 12 Повітряного кодексу України, що була ухвалена 21 вересня 2022 року Законом України № 2626-IX [14], є важливим кроком у забезпеченні стабільного функціонування Державного спеціалізованого фонду фінансування загальнодержавних витрат на авіаційну діяльність. Цей закон має значний вплив на фінансові аспекти управління інноваціями в авіаційній промисловості. По-перше, він закладає основу для стабільного фінансування наукових досліджень та розробок у сфері авіації, що є критично важливим для впровадження новітніх технологій і підтримки конкурентоспроможності галузі. По-друге, участь України в міжнародних авіаційних організаціях, що передбачена цією зміною, дозволяє отримувати доступ до міжнародного досвіду, технологій і ресурсів, що, зі свого боку, сприяє інтеграції українських авіаційних компаній у глобальні ринки.

Закон також передбачає стимулювання залучення приватних інвестицій в інноваційні проекти, оскільки стабільне державне фінансування зменшує ризики для інвесторів. Крім того, забезпечення фінансування загальнодержавних витрат на авіаційну діяльність сприятиме активізації співпраці між державними, науковими та приватними структурами, що підвищує ефективність управлінських процесів і дозволяє адаптуватися до глобальних викликів. Таким чином, ці зміни створюють умови для стратегічного розвитку авіаційної промисловості України, зокрема в контексті фінансування інновацій, і стають важливим елементом у формуванні сучасної політики в цій галузі.

Підсумовуючи вищезазначене, зауважимо, що для покращення фінансування авіаційної промисловості України, особливо в умовах воєнного стану, важливо зосередитись на таких напрямках:

1. Посилення державно-приватного партнерства – залучення приватного капіталу у співпраці з державою сприяє забезпеченню фінансової стійкості, використанню інноваційних ідей та ефективному управлінню великими проектами.
2. Цільове державне фінансування та субсидії – надання субсидій і грантів для підтримки ключових інноваційних проектів, що підвищують обороноздатність та розвивають безпілотні технології, а також екологічні рішення, здатні зменшити залежність від імпортованих енергоресурсів.
3. Венчурні інвестиції – стимулювання інвестицій в авіаційні стартапи та високоризикові проекти з великим інноваційним потенціалом для швидкого впровадження нових технологій та підвищення конкурентоспроможності галузі.
4. Податкові пільги для інновацій – введення податкових пільг для підприємств, що інвестують у новітні технології та розробляють продукцію для потреб оборони та цивільної авіації, що сприятиме розвитку технологічного потенціалу.
5. Розширення міжнародного співробітництва – залучення до міжнародних фінансових інституцій та партнерів для інтеграції передових технологій у виробничі процеси, а також диверсифікації джерел фінансування, дозволить зменшити ризики, пов'язані з нестабільною економічною ситуацією.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Таким чином, на основі проведеного дослідження, можна стверджувати, що ефективне управління фінансовими механізмами є критично важливим для інноваційного розвитку авіаційної промисловості України. Розглянуті фінансові механізми, такі як венчурний капітал, лізинг авіаційних технологій, державні субсидії та партнерські програми між державою і приватним сектором, виявилися ефективними інструментами для підтримки інновацій. Кожен з цих механізмів має свої переваги та недоліки, однак у сукупності вони формують комплексний підхід до фінансування інновацій, що дозволяє підприємствам адаптуватися до сучасних викликів та підвищувати свою конкурентоспроможність. Отже, результативність фінансування інноваційних проектів в авіаційній промисловості безпосередньо впливає на стійкість і розвиток галузі, що підтверджує важливість системного підходу до фінансових стратегій, спрямованих на підтримку інновацій. У цьому контексті, подальші дослідження повинні зосередитися на розробці нових моделей фінансування, що відповідають специфіці українського ринку та можливостям його підприємств.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Крейдич І. М., Товмасян В. Р. Імперативи розвитку підприємств авіаційної промисловості. *Endless Light in Science*. 2020. С. 19-25.
2. Цимбалістова О. А. Тенденції розвитку та шляхи стимулювання інноваційної активності авіакомпаній в Україні. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2017. № 1. С. 114-124.
3. Прушківська Е., Прушківський В., Коптев О. Тенденції розвитку авіаційної промисловості в умовах глобальних викликів. *Адаптивне управління: теорія і практика*. Серія Економіка. 2023. № 15(30). URL: <https://amtp.org.ua/index.php/journal2/article/view/536>
4. Носач І. В., Бондаренко Л. Ф., Водолазська Н. В., Старчик Н. В. Концептуальні засади механізму управління інноваційними процесами в авіакомпаніях. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. Серія: Економіка і управління. 2018. Том 29(68). № 4. С. 104-108.
5. Біла С. О. Механізми стимулювання та економічна безпека розвитку ринку авіаційних послуг в Україні. *Матеріали I Всеукраїнської конференції «БОГОЛІБСЬКІ ЧИТАННЯ»* (присвяченій

60-річчю з дня народження доктора економічних наук, професора, заслуженого працівника народної освіти України, академіка Академії економічних наук України, академіка Академії вищої освіти України Боголіб Тетяни Максимівни) (м. Переяслав 18 вересня 2020 р.). Переяслав: ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди», 2020. С. 180-183.

6. Бугайко Д. О., Гуріна Г. С., Заблоцька Р. О., Корж М. В., Сидоренко К. В. Світовий ринок технологій у сфері авіації як форма реалізації міжнародних науково-технологічних відносин. Міжнародний науковий журнал Інтернаука. Серія: Економічні науки. 2022. № 12. С. 99-110.

7. Кирик О. А. Джерела фінансування інноваційної діяльності авіакомпаній. Сталий розвиток економіки. 2015. № 1(26). С. 269-274.

8. Григоров О. М. Правові вимоги до державної допомоги в авіаційній галузі: історія і сучасність. Юридичний вісник. 2021. № 4. С. 49-56.

9. Мінакова С. М. Особливості державної політики для розвитку авіаційної галузі в умовах міжнародної конкуренції. Економіка. Фінанси. Право. 2020. № 9. С. 25-31.

10. Вовк О. М., Ковальчук А. М., Гончарова Н. С. Адаптивні технології ресурсного забезпечення інноваційної діяльності підприємства. Інфраструктура ринку. 2020. Випуск 42. С. 151-155.

11. Соловійова О. О., Командровська В. Є., Соколова О. Є., Герасименко І. М., Висоцька І. І. Лізинг повітряних суден як ефективна бізнес-технологія авіакомпанії. Вісник Херсонського національного технічного університету. 2022. № 3(82). С. 112-117.

12. Купріянова В. С., Матюшенко І. Ю. Лізинг як механізм державного регулювання розвитку авіаційного комплексу України. Бізнес Інформ. 2011. № 7(1). С. 67-68.

13. Про затвердження Державної цільової науково-технічної програми розвитку авіаційної промисловості на 2021-2030 роки: Постанова Кабінету Міністрів України; Програма, Паспорт, Заходи від 01.09.2021 № 951. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/951-2021-%D0%BF#Text>

14. Про внесення зміни до статті 12 Повітряного кодексу України щодо забезпечення стабільного функціонування Державного спеціалізованого фонду фінансування загальнодержавних витрат на авіаційну діяльність та участь України у міжнародних авіаційних організаціях: Закон України від 21.09.2022 № 2626-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2626-IX#Text>

REFERENCES:

1. Kreidych I. M., Tovmasian V. R. Imperatyvy rozvytku pidprijemstv aviatsiinoi promyslovosti. Endless Light in Science. 2020. С. 19-25.

2. Tsybalytova O. A. Tendentsii rozvytku ta shliakhy stymuliuвання innovatsiinoi aktyvnosti aviakompanii v Ukraini. Problemy systemnoho pidkhotu v ekonomitsi. 2017. № 1. S. 114-124.

3. Prushkivska E., Prushkivskiy V., Koptiev O. Tendentsii rozvytku aviatsiinoi promyslovosti v umovakh hlobalnykh vyklykiv. Adaptivne upravlinnia: teoriia i praktyka. Serii Ekonomika. 2023. № 15(30). URL: <https://amtp.org.ua/index.php/journal2/article/view/536>

4. Nosach I. V., Bondarenko L. F., Vodolazska N. V., Starchyk N. V. Kontseptualni zasady mekhanizmu upravlinnia innovatsiinykh protsesamy v aviakompaniiakh. Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernadskoho. Serii: Ekonomika i upravlinnia. 2018. Tom 29(68). № 4. S. 104-108.

5. Bila S. O. Mekhanizmy stymuliuвання ta ekonomichna bezpeka rozvytku rynku aviatsiinykh posluh v Ukraini. Materialy I vseukrainskoi konferentsii «BOHOLIBSKI ChYTANNIA» (prysviacheni 60-richchiu z dnia narodzhennia doktora ekonomichnykh nauk, profesora, zasluzhеного пратсivnyka narodnoi osvity Ukrainy, akademika Akademii ekonomichnykh nauk Ukrainy, akademika Akademii vyshchoi osvity Ukrainy Boholib Tetiany Maksymivny) (m. Pereiaslav 18 veresnia 2020 r.). Pereiaslav: DVNZ «Pereiaslav-Khmelnitskyi derzhavnyi pedahohichnyi universytet imeni Hryhoriia Skovorody», 2020. S. 180-183.

6. Buhaiko D. O., Hurina H. S., Zablotska R. O., Korzh M. V., Sydorenko K. V. Svitovyi rynek tekhnolohii u sferi aviatsii yak forma realizatsii mizhnarodnykh naukovo-tekhnolohichnykh vidnosyn. Mizhnarodnyi naukovyi zhurnal Internauka. Serii: Ekonomichni nauky. 2022. № 12. S. 99-110.

7. Kyryk O. A. Dzherela finansuvannya innovatsiinoi diialnosti aviakompanii. Stalyi rozvytok ekonomiky. 2015. № 1(26). S. 269-274.

8. Hryhorov O. M. Pravovi vymohy do derzhavnoi dopomohy v aviatsiinii haluzi: istoriia i suchasnist. Yurydychnyi visnyk. 2021. № 4. S. 49-56.

9. Minakova S. M. Osoblyvosti derzhavnoi polityky dlia rozvytku aviatsiinoi haluzi v umovakh mizhnarodnoi konkurentsii. Ekonomika. Finansy. Pravo. 2020. № 9. S. 25-31.

10. Vovk O. M., Kovalchuk A. M., Honcharova N. S. Adaptivni tekhnolohii resursnoho zabezpechennia innovatsiinoi diialnosti pidprijemstva. Infrastruktura rynku. 2020. Vypusk 42. S. 151-155.

11. Soloviova O. O., Komandrovskaya V. Ye., Sokolova O. Ye., Herasymenko I. M., Vysotska I. I. Lizynh povitrianykh suden yak efektyvna biznes-tekhnolohiia aviakompanii. Visnyk Khersonskoho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu. 2022. № 3(82). S. 112-117.

12. Kupriianova V. S., Matiushenko I. Yu. Lizynh yak mekhanizm derzhavnoho rehuliuвання rozvytku aviatsiinoho kompleksu Ukrainy. Biznes Inform. 2011. № 7(1). S. 67-68.

13. Pro zatverdzhennia Derzhavnoi tsilovoi naukovo-tekhnichnoi prohramy rozvytku aviatsiinoi promyslovosti na 2021-2030 roky: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy; Prohrama, Pasport, Zakhody vid 01.09.2021 № 951. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/951-2021-%D0%BF#Text>

14. Pro vnesennia zminy do statti 12 Povitrianoho kodeksu Ukrainy shchodo zabezpechennia stabilnoho funktsionuvannia Derzhavnogo spetsializovanoho fondu finansuvannia zahalnodержavnykh vytrat na aviatsiinu diialnist ta uchast Ukrainy u mizhnarodnykh aviatsiinykh orhanizatsiakh: Zakon Ukrainy vid 21.09.2022 № 2626-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2626-IX#Text>

FINANCIAL ASPECTS OF INNOVATION MANAGEMENT IN THE AVIATION INDUSTRY

BOYKO Yuriy, PROKOPENKO Nataliia
European University

The article formulates the objectives of the research, which are to study and analyze the key financial mechanisms that ensure effective management of innovation processes in the aviation industry. The aim of the article is to deeply understand the impact of financial instruments on the development of the aviation industry of Ukraine in the context of global competition. The presentation of the main material of the study focuses on the active development of the aviation industry of Ukraine, which is due to the introduction of modern innovative technologies. A special role is played by the development of unmanned aerial vehicles, which expands the capabilities of military and civil aviation. Environmental innovations, in particular the development of energy-efficient engines and alternative fuels, are also important aspects. Ukrainian enterprises actively cooperate with international partners to integrate advanced technologies into production processes, which helps to increase competitiveness in the global market. Financial mechanisms play a critically important role in ensuring innovation management in the aviation industry. Venture capital, leasing schemes, state subsidies and public-private partnerships are the main financial instruments for supporting innovative projects. Summarizing the results of the study, it can be stated that effective financing of innovations is the basis for the sustainable development of the aviation industry of Ukraine. Determining the optimal financial mechanisms allows enterprises to implement innovative projects, increase competitiveness and adapt to dynamic changes in market conditions. The results of this study can serve as a basis for further improvement of financial strategies in the industry.

Keywords: innovation, aviation industry, financial mechanisms, venture capital, technology leasing, public financing, public-private partnership.